

Residu-monitoringsprogramma in aardappelloodsen zeer gunstig

Sinds 30 juni 2020 is het toepassen van de chemische kiemremmer chloorprofam (CIPC) niet langer toegelaten in ons land. Brancheorganisatie Belpotato nam in 2020 initiatieven om het stopzetten van het gebruik mee in goede banen te leiden. Belpotato stelde een reinigingsprotocol voor loodsen ter beschikking van de sector, maar zocht ook mee naar een oplossing voor het uitrollen van een tijdelijke MRL. Daarnaast stond Belpotato in zeer nauw contact met Belgapom over het bemonsteringsplan voor de komende jaren. Ook stelde Belpotato een veiligheidsadvies voor verneveling op, als alternatief voor het gebruik van CIPC.

Pieter Van Oost, adviseur Plantaardige productie, Studiedienst Boerenbond

Het is de verdienste van elke individuele akkerbouwer dat de verschillende reinigingsprocessen goed zijn uitgevoerd op zijn bedrijf. In slechts elf stalen werd een CIPC-residu hoger dan de detectielimiet van 0,01 mg/kg gevonden.

Waarom een CIPC-residu-monitoringsprogramma in aardappelloodsen?

Bij een verbod op het gebruik van een gewasbeschermingsmiddel om gezondheidsredenen wordt normaal snel een Europese verordening gepubliceerd die de maximale residulimiet (MRL) op 0,01 mg/kg brengt. Dit is tevens de detectielimiet. Als gevolg van de historische contaminatie in bewaarloodsen waar CIPC werd toegepast, stemden de lidstaten en de Europese Commissie in februari 2021 in met de uitzonderlijke piste van een tijdelijke MRL

(tMRL). Deze tMRL werd vastgelegd op 0,4 mg/kg. In het kader van de tMRL-discussie eiste de Europese Commissie garanties dat het gebruiksverbod van CIPC correct zou worden toegepast en dat er een maximale reiniging van de bewaarloodsen zou plaatsvinden. Daarnaast wordt materiaal gereinigd om kruiscontaminatie te voorkomen. Voor deze reiniging stelde Belpotato een reinigingsprotocol ter beschikking. Europa vraagt ook naar regelmatige analyseresultaten die de noodzaak van een tMRL aantonen, waarbij het de bedoeling moet zijn dat deze tMRL jaar na

jaar kan dalen tot 0,01 ppm. Belgapom heeft zijn akkoord gegeven om mee te werken aan het staalname- en analyseplan, om voldoende resultaten te genereren die aan de Europese Commissie kunnen worden overgemaakt ter rechtvaardiging van de tMRL. De staalnames moesten bovendien de loten aardappelen identificeren die problemen zouden geven om te verwerken of voor de versmarkt. De tMRL van 0,4 ppm geldt immers ook voor verwerkte aardappelproducten die tot 36 maanden na productie kunnen geconsumeerd worden. De data van dit bemonsteringsplan zullen anoniem gedeeld worden met Arvalis. Deze Franse onderzoeksinstituting zal in opdracht van de Potato Value Chain het eindrapport opmaken, zoals de Commissie vroeg in verordening 2021/155. Hiervoor worden ook data aangeleverd uit andere Europese landen. Deze aanpak zorgt ervoor dat de totale dataset een overzicht door het bewaar seizoen en over de verschillende landen geeft. Na seizoen 2020-2021 heeft de Europese sectorfederatie zelfs voorgesteld om de tMRL te verlagen naar 0,35 mg/kg. Bijgevolg heeft Belgapom zich voor het tweede jaar op rij geëngageerd om mee te werken aan het staalname- en analyseplan gecoördineerd vanuit EUPPA en Arvalis.

CIPC-residumonitoringsprogramma België

De lijst met aardappelbewaarloodsen uit het seizoen 2020-2021 werd geüpdatet via de Belgapomleden en bevat 1288 adressen. Uit alle adressen werd vervolgens een selectie

In 95% van de genomen stalen kon geen CIPC meer gevonden worden.

Teelttechniek

tie gemaakt door CKCert. Net als vorig seizoen werd er tijdens de selectie zo veel mogelijk gezorgd voor een verdeling over provincies, aardappelsegment (industrie, versmarkt, chipsindustrie) en de leveringsperiode. In totaal werden 220 stalen aardappelen genomen, waarvan 209 uit België. Het gros van de genomen stalen komt uit de provincie West-Vlaanderen (30%), gevolgd door Henegouwen (26,4%), Luik (13,2%) en Oost-Vlaanderen (12,3%). Er zijn dit seizoen geen stalen genomen in de provincies Antwerpen en Luxemburg. Er werden 28 variëteiten bemonsterd, waarvan 70% Fontana, 4,5% Challenger en 4,5% Bintje.

Landbouwers leggen bijna perfect rapport voor

De staalnames liepen van 3 februari tot 8 juni 2022. Er is een evenredige spreiding

van de stalen over deze periode, met extra staalnames in week 15 en 16. In slechts 11 stalen werd een CIPC-residu hoger dan de detectielimiet van 0,01 mg/kg gevonden.

Dit wil dus zeggen dat er in 95% van de genomen stalen geen CIPC meer gedetecteerd kon worden. Het is de verdienste van iedere individuele landbouwer dat de verschillende reinigingsprocessen goed zijn uitgevoerd op zijn bedrijf. De stalen waarin wel CIPC-residu werd gedetecteerd, bevonden zich allemaal onder de tMRL van 0,4 mg/kg.

Er is geen relatie gevonden tussen de staalnameweek en het aangetroffen residu. Op basis van de beschikbare dataset is er geen accumulatie van CIPC-residu vast te stellen. Voorts is er geen CIPC-residu teruggevonden in de stalen van loten Bintje en Challenger. In 98,6% van de Fon-

Tabel. Staalnames in Belgische aardappelloosden van 3 februari tot 8 juni 2022

Concentratierange (mg/kg)	Aantal	%
NA (< 0,01)	209	95,0
]0,01-0,1]	7	3,2
]0,1-0,2]	2	0,9
]0,2-0,3]	2	0,9
]0,3-0,4]	0	0,0
]0,4-0,5]	0	0,0
Totaal	220	100

tane-loten waren geen CIPC-residuen te vinden, de positieve stalen bevonden zich alle onder de tMRL van 0,4 mg/kg. Boerenbond is zeer tevreden met deze resultaten en we rekenen op het engagement van iedere teler om ook volgend jaar deze positieve trend te kunnen doortrekken. ■